

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 78 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 The Solsonics - Jazz in the present tense

1 maximumscore 1

één van de volgende:

- ostinato/ostinaat
- (voortdurende) herhaling van hetzelfde motief

2 maximumscore 1

	fragment 2	fragment 3
akkoordpartij	x	
melodiepartij		
ritmepartij		x

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

3 maximumscore 1

(a) - a - b - c

Opmerking

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

4 B

5 maximumscore 1

een baslijn met doorgaande noten (van gelijke waarde)

6 maximumscore 1

scat vocal / scatten

7 maximumscore 1

(dwars)fluit

8 maximumscore 1

(de noot) d

9 maximumscore 1

twee van de volgende:

- Het motief wordt herhaald / drie keer gespeeld.
- De laatste/derde keer worden tonen boven de slotnoot toegevoegd.
- De laatste/derde keer wordt de slotnoot langer gespeeld.

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Blok 2 F.-J. Gossec - Grande Messe des Morts, Spera in Deo

10 maximumscore 1

Es majeur / Es groot / Es

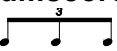
Opmerking

Het antwoord 'es' mag niet goed gerekend worden.

11 maximumscore 1

maat 4

12 maximumscore 1

triool / 

13 maximumscore 1

parallel

Opmerking

Het antwoord 'homofoon' mag niet goed gerekend worden.

14 maximumscore 1

Opmerkingen

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

Als er meer dan drie noten zijn omcirkeld, gelden de eerste drie.

15 maximumscore 2

Spe - ra spe - ra spe - ra in De - o, spe -
- ra in De - o, spe - ra in De - o

per haak

1

Opmerkingen

*Als er meer dan twee haken zijn genoteerd, gelden de eerste twee.
De gestippelde haak geeft aan dat deze haak door mag lopen tot elke willekeurige noot onder deze gestippelde haak.*

16 maximumscore 1

Sa - lu - ta - re vul - tus me -
i et De - us me - us

Opmerking

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

17 maximumscore 2

twee van de volgende:

- eerst (vier keer) een herhalend / hetzelfde ritme, daarna lange noten
- (chromatisch) dalende (bas)lijn
- De baspartij eindigt op de grondtoon (van het akkoord).

per juist antwoord

1

18 maximumscore 2

twee van de volgende:

- majeur toonsoort
- beweeglijke melodie / kleine notenwaarden
- stijgende melodie (aan het begin)
- gebruik van versieringen
- (tamelijk) snel tempo
- doorgaande beweging in de begeleiding / triolen in de viool
- hoge noten in de melodie
- sterke dynamiek

per juist antwoord

1

Opmerkingen

Het antwoord 'snel ritme' mag niet goed gerekend worden.

Tekst en klankkleur worden buiten beschouwing gelaten.

Blok 3 G. Ligeti - Musica ricercata deel 3 / Zes bagatellen deel 1

19 maximumscore 1

c klein / c mineur / c

Opmerking

Het antwoord 'C' mag niet goed gerekend worden.

20 maximumscore 2

per haak

1

Opmerkingen

Als de mol in maat 3 ontbreekt, geen scorepunt toekennen.

Het ontbreken van de mol in maat 5 heeft geen invloed op de score.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 2

twee van de volgende:

- (overwegend) majeur / combinatie van majeur en mineur / andere toonsoort
- (globaal) lagere ligging
- doorgaande beweging in de linkerhand / begeleiding / baspartij nadrukkelijk aanwezig
- Het motief begint op een andere noot / kwint (van het akkoord) / g in plaats van op es.
- De motieven in rechterhand beginnen op een ander moment / na de derde tel van de maat.

per juist antwoord

1

Opmerking

Dynamiek en articulatie worden buiten beschouwing gelaten.

22 maximumscore 1

bovenstem: begeleiding; ook goed: speelt akkoorden
 onderstem: melodie

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

23 maximumscore 1

staccato

24 maximumscore 3

- melodie in maat 1 t/m 5: (dwarsfluit en) hobo 1
- melodie in maat 6 t/m 10: klarinet 1
- onderstem in maat 6 t/m 10: fagot 1

25 maximumscore 1

één van de volgende:

- Het motief bestaat uit drie noten.
- steeds hetzelfde motief
- De maatsoort klinkt driedelig. / Het (einde) klinkt als een driedelige maatsoort.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 3

drie van de volgende:

- hoger tempo (in het begin)
- één maat toegevoegd / (één maat) langer
- ritenuto / rallantando / langzamer (aan het einde)
- octaveringen
- lange toon toegevoegd aan het eind / in de twee-na-laatste maat / in de maat met de vertraging
- langere gezamenlijke rust / generale pauze

per juist antwoord

1

Opmerking

Instrumentatie en dynamiek worden buiten beschouwing gelaten.

Blok 4 Trijntje Oosterhuis - Better think twice

27 A

28 maximumscore 1

juist

juist

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

29 maximumscore 1

hi-hat

bassdrum

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

30 maximumscore 2

verschil melodiebouw (twee van de volgende):

- langere notenwaarden
- dalende melodische lijn
- sequensmatig
- grotere intervallen
- grotere omvang van de melodie / hogere inzet
- één doorlopende / afgeronde muzikale zin
- langer

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

31 maximumscore 2

(a) - $\overbrace{b - a - b - c} - \overbrace{a - b}$

ook goed: (a) - $\overbrace{b - a - b - c} - \overbrace{a - d}$

per haak

1

32 maximumscore 1

(grote) tertse

33 maximumscore 1

glissando

34 maximumscore 2

drie van de volgende:

- (solozang) hoog
- (solozang) emotioneel / 'schreeuwerig' / luid gezongen
- (solozang) (half) geïmproviseerd
- melismen / versieringen / ad libs (in solozang)
- dirty intonation / blue notes (in solozang)
- tekstherhalingen / motiefherhalingen
- Solozang en achtergrondkoor zingen door elkaar heen.

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

35 maximumscore 1

één van de volgende:

- geen duidelijk slotakkoord / geen duidelijke slottoon
- eindigt niet op grondtoon / tonica

Opmerking

Zang wordt buiten beschouwing gelaten.

Blok 5 C. Saint-Saëns - Africa

36 maximumscore 1

één van de volgende:

- De cis is toegevoegd / hoort niet in de toonsoort g mineur (oorspronkelijk).
- De twee mollen wijzen op g mineur (oorspronkelijk), maar de vierde noot / cis wijkt af.
- De vierde toon / c is verhoogd.
- Het is de zigeunertoonladder van g.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

37 maximumscore 1



38 maximumscore 1

sequens / sequensmatig

39 maximumscore 2

drie van de volgende:

- legato
- vloeiende melodielijn / kleine intervallen
- lange notenwaarden in de begeleiding
- arpeggio's / gebroken drieklanken (in kleine notenwaarden)
- orgelpunt / bourdon in de begeleiding
- veel pedaalgebruik (piano)
- Piano speelt solo.

ook goed: 3/4-maat

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Opmerking

Tempo en dynamiek worden buiten beschouwing gelaten.

40 maximumscore 2



per haak

1

Opmerking

Wanneer het ritme niet correct is overgenomen, maar de toonhoogte onder beide haken is volledig juist, 1 scorepunt toekennen.

41 maximumscore 1

hobo

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

42 maximumscore 2

drie van de volgende:

- (steeds) hoger / stijgend
- (steeds) harder / crescendo
- korte motieven
- imitatie / opeenvolging van inzetten / overlapping van motieven
- korte notenwaarden / verdichting van het ritme (van de piano) (aan het einde)
- accenten / syncopen benadrukt

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Opmerking

Instrumentatie wordt buiten beschouwing gelaten.

43 A

44 B

45 maximumscore 1

	laag
hoge strijkers	melodie
lage strijkers	bas
piano	tegenmelodie

Opmerking

Alleen als alle drie de antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

46 maximumscore 3

drie van de volgende:

- (chromatische) (stijgende) toonladderfiguren (in de piano)
- kleine notenwaarden (in de piano)
- herhaling van motieven
- tutti / slagwerk duidelijk aanwezig
- accenten
- duidelijke slotcadens
- herhaling van slotakkoord / hetzelfde akkoord / I (aan het eind)

per juist antwoord	1
--------------------	---

Opmerking

Dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Blok 6 Owl City - Fireflies

- 47 maximumscore 2**
- toonhoogte (één van de volgende): 1
 - grote intervallen / springerige melodie
 - hoge ligging
 - ritme (één van de volgende): 1
 - kleine notenwaarden
 - zestiende beweging / zestiende noten
 - gebruik syncopen
 - complementair ritme
- 48 maximumscore 2**
2 - 1 - 3 - 4
- indien vier antwoorden juist 2
indien twee (of drie) antwoorden juist 1
indien minder dan twee antwoorden juist 0
- 49 maximumscore 2**
- 1 - 4e tel
2 - 4e tel
3 - 2e tel
4 - 4e tel
5 - 2e tel
6 - 4e tel
- indien zes antwoorden juist 2
indien vier of vijf antwoorden juist 1
indien minder dan vier antwoorden juist 0
- 50 maximumscore 1**
één van de volgende:
Voordat *stare* wordt gezongen:
- is er een rust / onderbreekt de zanger de melodie.
 - stopt de (bijna gehele) begeleiding (op de eerste tel).
 - blijft alleen de zestiende beweging over.
- ook goed: *Stare* wordt met veel 'lucht' gezongen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

51 maximumscore 3

indien zes maten geheel juist	3
indien vijf maten geheel juist	2
indien drie of vier maten geheel juist	1
indien minder dan drie maten geheel juist	0

52 maximumscore 1

één van de volgende:

- De piano speelt dezelfde melodie / de melodie van de zang mee.
- De zin wordt door een andere stem gezongen.
- De zin wordt met 'valse lucht' gezongen.
- De stem is elektronisch bewerkt.

53 B

54 maximumscore 3

drie van de volgende:

- motiefherhaling / akkoordherhaling / gebroken drieklank (aan het eind)
- (globaal) dalende melodielijn (aan het eind)
- doorgaande zestiende beweging
- ritenuto (aan het eind)
- alleen synthesizer; ook goed: alleen klokkenspel
- eindigt op een majeurakkoord (na susakkoord / dissonant akkoord)
- eindigt niet op tonica
- uitklinken van het pianoakkoord

per juist antwoord	1
--------------------	---

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per examinator in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 1 juni naar Cito.

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.

6 Bronvermeldingen

- | | |
|--------|--|
| blok 1 | The Solsonics - Jazz in the present tense
Chrysalis Record/ERG 7243 8 28104 2 1 |
| blok 2 | F.-J. Gossec - Grande Messe des Morts, Spera in Deo
Howard Crook, tenor
Orchestra della Svizzera Italiano o.l.v. Diego Fasolis
Naxos 8.554750-51 |
| blok 3 | G. Ligeti - Musica ricercata deel 3 / Zes bagatellen deel 1
Pierre-Laurent Aimard, piano
SK 62308
Jacques Zoon, dwarsfluit; Douglas Boyd, hobo, Richard Hosford, klarinet;
James Sommerville, hoorn; Matthew Wilkie, fagot
Deutsche Grammophon 00289 477 6443 |
| blok 4 | Trijntje Oosterhuis - Better think twice
EMI 50999 4631322 5 |
| blok 5 | C. Saint-Saëns - Africa
Gwendolyn Mok, piano
London Philharmonic Orchestra o.l.v. Geoffrey Simon
CACDS4031 |
| blok 6 | Owl City - Fireflies
Universal Republic 00602527281308 |